

Uzasadnienie do projekt uchwały zgłoszonego w ramach Obywatelskiej Inicjatywy Uchwałodawczej w sprawie budowy Środowiskowego Domu Samopomocy albo innego pokrewnie ośrodka udzielającego wykwalifikowanego wsparcia osobom niepełnosprawnym, np. warsztaty terapii zajęciowej.

Podstawy prawne Obywatelskiej Inicjatywy Uchwałodawczej

Inicjatywa Obywatelska grupy mieszkańców gminy Grabowic wynika z przepisów art. 41a Ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2020 r., poz. 713, 1378), dalej *u.o.s.g.*, który stanowi: *Grupa mieszkańców gminy, posiadających czynne prawa wyborcze do organu stanowiącego, może wystąpić z obywatelską inicjatywą uchwałodawczą (ust. 1) oraz Projekt uchwały zgłoszony w ramach obywatelskiej inicjatywy uchwałodawczej staje się przedmiotem obrad rady gminy na najbliższej sesji po złożeniu projektu, jednak nie później niż po upływie 3 miesięcy od dnia złożenia projektu (ust.3)* Natomiast *ust. 4, art. 41a* daje podstawy prawne do powołania Komitetu Inicjatywy Uchwałodawczej oraz wskazania osób do reprezentowania Komitetu podczas prac Rady Gminy na projektem Obywatelskiej Inicjatywy Uchwałodawczej. Na podstawie upoważnień ustawowych gminie przysługuje prawo stanowienia aktów prawa miejscowego, co jest konsekwencją zapisu wynikającego z *art. 40, ust. 1 u.o.s.g.* Natomiast *art. 41, ust. 1 u.o.s.g.* zobowiązuje gminę do stanowienia aktów prawa miejscowego w formie uchwały.

Obowiązek pomocy instytucji publicznych, w tym samorządowych do pomocy osobom niepełnosprawnym wynika z *art. 69 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z 2 kwietnia 1997 r.* (Dz. U. z 1997 r., nr 78, poz. 483, z 2001 r., nr 28, poz. 319, z 2006 r., nr 200, poz. 1471, z 2009 r., nr 114, poz. 946), który stanowi, iż *osobom niepełnosprawnym władze publiczne udzielają, zgodnie z ustawą, pomocy w zabezpieczeniu egzystencji, przysposobieniu do pracy oraz komunikacji społecznej oraz* z *art. 2, art. 7 pkt 5 i pkt 8, art. 15, pkt 3 i 6, art. 16, ust. 1., art. 16 b, art. 17, ust. 1, pkt 1 i pkt 11, ust. 2 pkt 3, art. 18, pkt 3 i 5, ust. 2 oraz art. 51, ust. 1-5, art. 51a, ust. 1-5 Ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej* (Dz. U. 2020 r., poz. 1876).

Mając na uwadze powyższe uregulowania ustawowe i biorąc bezpośrednio za podstawę przepisy prawa miejscowego *Uchwałę nr III/13/2018 Rady Gminy Grabowiec z dnia 28 grudnia 2018 r. w sprawie określenia szczegółowych zasad wnoszenia inicjatyw obywatelskich, zasad tworzenia komitetów inicjatyw uchwałodawczych, zasad promocji obywatelskich inicjatyw uchwałodawczych i formalnych wymogów, jakim muszą odpowiadać składane projekty* (Dz. U. W. L. z 2019 r., poz. 882) 14 listopada br. został utworzony Komitet Inicjatywy Uchwałodawczej.

Uzasadnienie

W dniu 16 lipca br. grupa 147 osób złożyła petycję do władz Gminy Grabowiec w sprawie budowy ośrodka dla osób niepełnosprawnych. Petycja została złożona z okazji 100. rocznicy urodzin św. Jana Pawła II i okolicznościowych uroczystości w gminie Grabowiec. Niestety sposób załatwienia petycji został potraktowany zbyt ogólnikowo przez Przewodniczącą Rady Gmin Grabowiec (dalej: RGG), co zostało wyrażone w piśmie z dnia 15 października br. (nr UG-RG.0004.12.2020) do osoby reprezentującej podmiot wnoszący

petycję Pana Marka Gąski. Pani Przewodnicząca RGG oraz Pan Wójt nie spotkali się z inicjatorami, jakże ważnej społecznie inicjatywy. Petycji przez trzy miesiące nie rozpatrzyła Komisja Skarg, Wniosków i Petycji RGG.

Członkom Stowarzyszenia na rzecz Osób Niepełnosprawnych w Gminie Grabowiec przyznano kilkanaście minut na to, aby zaprezentowali swoje stanowisko 11.sierpnia br. na posiedzeniu RGG w czasie dyskusji nad *Raportem Wójta o stanie Gminy za 2019 r.* Osoba reprezentująca podmiot wnoszący petycję została powiadomiona wskazanym powyżej pismem z dnia 15 października br. o rozpatrzeniu petycji przez RGG bez podjęcia określonych czynności proceduralnych. W wymienionym piśmie z dnia 15 października br. Przewodnicząca RGG stwierdza: *Działając na podstawie art. 13 ustawy z dnia 11 lipca 20014 r. o petycjach (Dz.U. z 2018 r., poz. 870). Rada Gminy Grabowiec po rozpatrzeniu petycji z dnia 16 lipca 2020 r. niniejszym zawiadamia o sposobie jej załatwienia.*

W powołanym powyżej piśmie zwrócił się Pan do Rady Gminy Grabowiec o podjęcie inicjatywy uchwałodawczej przez Radę Gminy w sprawie budowy ośrodka dla osób niepełnosprawnych oraz zobowiązanie Wójta o podjęcie skutecznych działań w zakresie budowy takiego ośrodka.

Odnosząc się do wskazanych powyżej żądań, wyjaśniam, że został złożony wniosek w ramach programu „Centra Opiekuńczo-Mieszkalne”. Wniosek nie spełniał wymogów formalnych przewidzianych w ogłoszeniu Ministra Rodziny Pracy i Polityki Społecznej. We wrześniu, w trakcie prac związanych z poprawieniem wniosku oraz załącznika (Programu Formalno-Użytkowego) nabór wniosków został wstrzymany. Na stronie Ministerstwa zamieszczona jest informacja z której wynika, że zostanie ogłoszony kolejny nabór wniosków.

W obecnej sytuacji społeczno-gospodarczej, uwzględniając potrzeby mieszkańców Gminy oraz możliwości sfinansowania działalności ośrodka należy rozważyć możliwości budowy wskazanego ośrodka. Budowa, uruchomienie i utrzymanie wskazanego ośrodka są związane z dużymi nakładami finansowymi i kosztami, które zobowiązana byłaby ponieść Gmina. Obecne zmiany w prawie (obniżenie podatku dochodowego i zwolnienie osób do 26 roku życia z podatku dochodowego) oraz sytuacja ekonomiczna, gospodarcza oraz społeczna związana z wprowadzeniem stanu epidemii i zagrożenia epidemicznego w znacznym stopniu mogą rzutować na budżet i możliwości finansowe Gminy. A zatem z treści pisma wynika, że Pani Przewodnicząca RGG zajęła dość niejednoznaczne stanowisko. Można wnioskować, że Pani Przewodnicząca RGG nie ustosunkowała się negatywnie do złożonej petycji. Dało to nam możliwości na ponowne rozpatrzenie problemu osób niepełnosprawnych poprzez złożenie Projektu Obywatelskiej Inicjatywy Uchwałodawczej.

Pan Wójt w piśmie z 18 marca br. (nr UG.-OK.033.14.2020) do Pana Jarosława Sachajko, Posła na Sejm RP, potwierdza konieczność budowy ośrodka w ramach programu „Centra Opiekuńczo-Mieszkalne” i stwierdza, że taki wniosek został złożony 23 grudnia 2019 r. Natomiast w piśmie z dnia 9 października br. (nr UGOK.033.30.2020) do Pani Bożeny Staszczuk, prezes Stowarzyszenia na Rzecz Osób Niepełnosprawnych w Gminie Grabowie Pan Wójt stwierdza: *W odpowiedzi na Pani pismo dotyczące „programu Centra opiekuńczo-wychowawcze”, informuję, że Gmina Grabowiec w grudniu ubiegłego roku złożyła wniosek w ramach programu „Centra Opiekuńczo-Mieszkalne. W odpowiedzi tut. Urząd otrzymał informację, iż wniosek ten nie spełnia wymogów formalnych przewidzianych w ogłoszeniu Ministra Rodziny Pracy i Polityki Społecznej o naborze wniosków w ramach „Programu*

Centra Opiekuńczo-Mieszkalne” w piśmie tym zostały również wskazane błędy, jakie zawierał przedmiotowy wniosek.

Informacje odnośnie tego, iż władze województwa nakazały poprawienie wniosku do końca maja są nieprawdziwe, ponieważ konkurs ten był prowadzony w trybie ciągłym i nie było możliwości poprawienia wniosku tylko należało złożyć kolejny, poprawiony wniosek.

Zarówno wniosek jak i program funkcjonalno-użytkowy, stanowiący załącznik do wniosku, wymagał szeregu poprawek. Na początku br. pojawiło się w kraju zagrożenie epidemiologiczne związane z wirusem SARS-CoV-2, w związku z czym prace związane z poprawieniem wniosku zostały odłożone na późniejszy termin. Wpływ na to miała również wysokość puli środków, prowadzenie naboru w trybie ciągłym (brak ograniczonego terminu składania wniosków) oraz prowadzenie innych, terminowych zadań przez UG Grabowiec. W trakcie poprawiania wniosku (we wrześniu) pojawiła się informacja o zakończeniu naboru wniosków, w związku z czym Gmina Grabowiec nie zdążyła złożyć poprawionego wniosku. Projektant wykonujący program funkcjonalno-użytkowy naniósł poprawki w przedmiotowym programie, dlatego też Gmina Grabowiec złoży wniosek o dofinansowanie, kiedy zostanie ogłoszony kolejny nabór wniosków.

Wedle powyższego pisma inicjatywa Pana Wójta w zakresie budowy ośrodka w ramach programu „Centra Opiekuńczo-Mieszkalne” została odłożona bezterminowo. Należy żałować, że Pan Wójt nie poinformował RGG i zainteresowane osoby, że wniosek wymaga uzupełnień. Istotne jest także kiedy Pan Wójt otrzymał taką informację. Trzeba jednak podkreślić inicjatywę Pana Wójta i dostrzeżenie problemu osób niepełnosprawnych. Pan Wójt wystąpił w wnioskiem o dofinansowanie i przebudowę budynku należącego do zasobów Gminy. A zatem petycja mieszkańców w sprawie budowy ośrodka dla osób niepełnosprawnych miała uzasadnienie społeczne, moralno-etyczne, głęboko humanitarne i prawne. Wydaje się, że była zbieżna z polityką lokalną Pana Wójta i wychodziła naprzeciw jego inicjatywie dotyczącej programu „Centra Opiekuńczo-Mieszkalne”.

Petycja grupy mieszkańców zyskała też zainteresowanie prasy o czym świadczą artykuły w „Kronice Tygodnia” nr 49 z dnia 3 grudnia 2019 r., s. 7 oraz nr 34 z dnia 25 sierpnia 2020 r., s. 7.

Poparcie w sprawie petycji otrzymaliśmy od Jego Ekscelencji Biskupa Diecezji Zamojsko-Lubaczowskiej, dra Mariana Rojka, (pismo nr L.dz. 301/Gł/20 do M.G.), Pana Jarosława Piotra Stawiarskiego, Marszałka Województwa Lubelskiego (pismo nr OP-VI.043.73.2020.BWI do M. G.), Pana Jerzego Szwej, Przewodniczącego Sejmiku Województwa Lubelskiego (pismo nr KS-II.0004.10.2020.BIL do M. G.), Pani Marii Gmyz, Radnej Sejmiku Województwa Lubelskiego (meil z 16.09.2020 r. do M. G.). Petycję podpisali także ks. Zygmunt Zółkiewski, proboszcz parafii Św. Mikołaja w Grabowcu i Dyrektor Biblioteki Gminnej Pani Krystyna Czausz. Niestety w przykrość należy stwierdzić, że pod petycją do Wójta Gminy podpisów nie złożyli nauczyciele Zespołu Szkół im. Henryka Sienkiewicza w Grabowcu. W naszym przekonaniu stawia to w niekorzystnym świetle miejscowych pedagogów i psychologa szkolnego. Nauczyciel, pedagog i psycholog szkolny powinni być inicjatorami i promotorami takiego przedsięwzięcia.

Mając na uwadze przede wszystkim pomoc osobom niepełnosprawnym w zabezpieczeniu egzystencji, przysposobieniu do pracy i komunikacji społecznej Stowarzyszenie na Rzecz Osób Niepełnosprawnych w Gminie Grabowiec, które

zarejestrowało się po złożeniu petycji, wystąpiło do mieszkańców z propozycją *Obywatelskiej Inicjatywy Uchwałodawczej w sprawie budowy ośrodka dla osób niepełnosprawnych*. W tym celu Grupa Mieszkańców na wniosek Stowarzyszenia na Rzecz Osób Niepełnosprawnych powołała Komitet Inicjatywy Uchwałodawczej w składzie Gąska Marek, Kapuściński Dariusz, Kołacz Alicja, Staszczuk Bożena i Stopa Alina.

Celem Komitetu Inicjatywy Uchwałodawczej jest wystąpienie z projektem uchwały w ramach *Obywatelskiej Inicjatywy Uchwałodawczej w sprawie budowy Środowiskowego Domu Samopomocy albo innego pokrewnie ośrodka udzielającego wykwalifikowanego wsparcia osobom niepełnosprawnym, np. warsztaty terapii zajęciowej*.

W Gminie Grabowiec są 33 osoby niepełnosprawne, które dojeżdżają do ośrodków w Hrubieszowie, Zamościu i Lipinie Nowej. Zbudowanie takiego ośrodka w Grabowcu dla osób niepełnosprawnych to zabezpieczenie ich egzystencji oraz pomoc ich rodzinom oraz bliskim w codziennej opiece nad tymi osobami. Budowa takiego ośrodka to także około 12 miejsc pracy dla mieszkańców Gminy, co jest warte podkreślenia (kierownik, opieka medyczna, pielęgniarka, fizjoterapeuta, pedagog, psycholog, osoby sprzątające, konserwator). Ośrodek w 100 procentach będzie finansowany z środków zewnętrznych PFRON i Starostwa Powiatowego lub Urzędu Wojewódzkiego.

Stowarzyszenie na Rzecz Osób Niepełnosprawnych w Gminie Grabowiec, na miejsce lokalizacji ośrodka zaproponowało dwa obiekty. Pierwszy to obiekt budowlany w stanie surowym na działce nr ewid.12/1 obręb Bronisławka, jednostka ewidencyjna Gmina Grabowiec.

W związku z powyższym Stowarzyszenie wystąpiło do Wojewódzkiego Urzędu Ochrony Zabytków w Lublinie Delegatura w Zamościu z prośbą o opinię konserwatorską do możliwości przebudowy i modernizacji obiektu budowlanego na działce nr ewid.12/1 obręb Bronisławka. WUOZ w Lublinie Delegatura w Zamościu pismem (nr IA. III.5183.6.1.2020) z dnia 1 października br. zaopiniowała pozytywnie pod względem konserwatorskim możliwość realizacji przedmiotowej inwestycji na terenie obiektu budowlanego i wspomnianej działki. Budowa ośrodka dla osób niepełnosprawnych może być realizowana na terenie wymienionego obiektu w pobliżu Grodziska tzw. Góry Zamkowej w m. Bronisławka, które wpisane jest to rejestru zabytków województwa lubelskiego pod nr C/74 i podlega ochronie konserwatorskiej w myśl przepisów *Ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków opiece nad zabytkami* (Dz. U. z 2020 r., poz. 282, 782 i 1378).

Komitet Inicjatywy Uchwałodawczej będzie wnioskował do Pana Wójta Gminy Grabowiec o przedstawienie wstępnych warunków zabudowy na terenie działki o nr ewid.12/1 obręb Bronisławka ośrodka dla osób niepełnosprawnych.

Komitet Inicjatywy Uchwałodawczej będzie także wnioskował do Pana Wójta Gminy o zakupienie w/w działki i obiektu oraz wykonanie kosztorysu przystosowania budynku na potrzeby osób niepełnosprawnych oraz urządzenie tam warsztatów terapii zajęciowej.

Drugi wariant na „ośrodek” to budynek po byłej OSP w Rogowie. W tej sprawie Stowarzyszenie na rzecz Osób Niepełnosprawnych wystąpiło z wnioskiem do Pana Wójta o bezpłatne przekazanie w/w budynku na rzecz Stowarzyszenia. Gdy Stowarzyszenie stanie się właścicielem lub użytkownikiem wieczystym albo dzierżawcą wspomnianego budynku wtedy otrzyma środki finansowe w wysokości 80% na warsztaty terapii zajęciowej od PFRON

pozostałe środki będą stanowiły środki własne Stowarzyszenia, środki od Starostwa powiatowego i Urzędu Wojewódzkiego.

W przypadku środowiskowego domu samopomocy, gdy rozpatrzymy wariant z budynkiem po byłej OSP gmina nie poniesie kosztów finansowych a jedynie koszty wykonania kosztorysu przystosowania budynku na potrzeby osób niepełnosprawnych. Natomiast gdy będziemy rozpatrywali obiekt budowlany na działce nr ewid.12/1 obręb Bronisławka gmina poniesie koszty zakupu tego obiektu i wykonanie kosztorysu przystosowania budynku na potrzeby osób niepełnosprawnych.

Jak powszechnie wiadomo organizację środowiskowych domów samopomocy określa **Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityk Społecznej z dnia 9 grudnia 2010 r. w sprawie środowiskowych domów samopomocy** (Dz. U. z 2010 r., nr 238, poz. 1586) wydane na podstawie **Ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej** (Dz. U. z 2020 r., poz. 1876). Ustawa w art. 2 określa **pomoc społeczną jako instytucję polityki społecznej państwa, mającą na celu umożliwienie osobom i rodzinom przezwyciężenie trudnych sytuacji życiowych, których nie są w stanie pokonać, wykorzystując własne uprawnienia, zasoby i możliwości**. Ust. 2 wskazuje, że instytucję pomocy społecznej organizują **organy administracji rządowej i samorządowej, współpracując w tym zakresie, na zasadzie partnerstwa z organizacjami społecznymi i pozarządowymi, Kościołem katolickim, innymi kościołami, związkami wyznaniowymi oraz osobami fizycznymi i prawnymi**. Natomiast w art. 7 w sposób przykładowy wyliczono z jakich powodów udziela się pomocy społecznej. Interesujące nas powody udzielania pomocy społecznej wyliczono w **pkt 5-7**. Na taką pomoc mogą liczyć osoby niepełnosprawne (**pkt 5**), osoby, po długotrwałej i ciężkiej chorobie (**pkt 6**), oraz osoby którym trzeba udzielić pomocy z powody ochrony macierzyństwa lub wielodzietności (**pkt 8**).

Zgodnie z **art. 15 ustawy** pomoc społeczna to m.in. prowadzenie i rozwój niezbędnej infrastruktury socjalnej oraz rozwijanie nowych form pomocy i samopomocy w ramach zidentyfikowanych potrzeb. Obowiązek zapewnienia realizacji zadań pomocy społecznej spoczywa przede wszystkim na jednostkach samorządu terytorialnego oraz na organach administracji rządowej (**art.16. u. o. p.s.**). Aby temu sprostać gmina i powiat opracowują strategię rozwiązywania problemów społecznych, a samorząd województwa strategię w zakresie polityki społecznej (**art. 16, ust.1 u. o. p. s.**). Gmina Grabowiec taką strategię opracowała na lata 2006-2015, która została przyjęta uchwałą nr **XXI/97/2008 RGG z dnia 8 października 2008 r.** Niestety nie znaleziono na stronie BIP Urzędu Gminy informacji o nowelizacji poprzedniej lub przyjęciu nowej Strategii po 2015 r.

Do zadań zleconych z zakresu administracji rządowej realizowanych przez gminę należy m.in. organizowanie i świadczenie specjalistycznych usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania dla osób (z zaburzeniami psychicznymi oraz prowadzenie i rozwój infrastruktury ośrodków wsparcia. (**art. 18., ust. 1, pkt 3 i 5, u.o.p.s.**). Zgodnie z **ust. 3, art. 18 u .o. p. s.)** środki na realizację i obsługę wyżej wymienionych zadań zapewnia budżet państwa a więc nie obciąża to budżetu Gminy.

Natomiast funkcjonowanie warsztatów terapii zajęciowej reguluje **Rozporządzenie Ministra Gospodarki, Pracy, i Polityki Społecznej z dnia 25.03. 2004 r. w sprawie warsztatów terapii zajęciowej** (Dz. U. z 2004, nr 63, poz. 587) wydane na podstawie **Ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych** (Dz. U. z 2020 r., poz. 426, 568, 875.), „dalej **u. o r. z. i s. oraz z. o. n.**”

Wedle przepisów **art. 3, ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r.** ustanowiono trzy stopnie niepełnosprawności, które stosuje się do realizacji celów określonych ustawą: **znaczny, umiarkowany i lekki**. Orzeczenie ustalające stopień niepełnosprawności stanowi także podstawę do przyznania ulg i uprawnień na podstawie innych przepisów.

Do znacznego stopnia niepełnosprawności zalicza się osobę z naruszoną sprawnością organizmu, niezdolną do pracy albo zdolną do pracy jedynie w warunkach pracy chronionej i wymagającą, w celu pełnienia ról społecznych, stałej lub długotrwałej opieki i pomocy innych osób w związku z niezdolnością do samodzielnej egzystencji.

Do umiarkowanego stopnia niepełnosprawności zalicza się osobę z naruszoną sprawnością organizmu, niezdolną do pracy albo zdolną do pracy jedynie w warunkach pracy chronionej lub wymagającą czasowej albo częściowej pomocy innych osób w celu pełnienia ról społecznych.

Do lekkiego stopnia niepełnosprawności zalicza się osobę o naruszonej sprawności organizmu, powodującej w sposób istotny obniżenie zdolności do wykonywania pracy, w porównaniu do zdolności, jaką wykazuje osoba o podobnych kwalifikacjach zawodowych z pełną sprawnością psychiczną i fizyczną, lub mająca ograniczenia w pełnieniu ról społecznych dające się kompensować przy pomocy wyposażenia w przedmioty ortopedyczne, środki pomocnicze lub środki techniczne.

Niezdolność do samodzielnej egzystencji oznacza naruszenie sprawności organizmu w stopniu uniemożliwiającym zaspokajanie bez pomocy innych osób podstawowych potrzeb życiowych, za które uważa się przede wszystkim samoobsługę, poruszanie się i komunikację. Zaliczenie do znacznego albo umiarkowanego stopnia niepełnosprawności osoby nie wyklucza możliwości zatrudnienia tej osoby u pracodawcy niezapewniającego warunki pracy chronionej.

Osoby, które nie ukończyły 16 roku życia zaliczane są do osób niepełnosprawnych, jeżeli mają naruszoną sprawność fizyczną lub psychiczną o przewidywanym okresie trwania powyżej 12 miesięcy, z powodu wady wrodzonej, długotrwałej choroby lub uszkodzenia organizmu, powodującą konieczność zapewnienia im całkowitej opieki lub pomocy w zaspokajaniu podstawowych potrzeb życiowych w sposób przewyższający wsparcie potrzebne osobie w danym wieku (**art. 4a, ust. 1 u. o r. z. i s. oraz z. o. n.**).

Rehabilitacja osób niepełnosprawnych oznacza przede wszystkim zespół działań organizacyjnych, leczniczych, psychologicznych, technicznych, szkoleniowych, edukacyjnych i społecznych, zmierzających do osiągnięcia, przy aktywnym uczestnictwie tych osób, możliwie najwyższego poziomu ich funkcjonowania, jakości życia i integracji społecznej (**Art. 7, ust. 1. u. o r. z. i s. oraz z. o. n.**).

Rehabilitacja zawodowa ma na celu ułatwienie osobie niepełnosprawnej uzyskania i utrzymania odpowiedniego zatrudnienia i awansu zawodowego przez umożliwienie jej korzystania z poradnictwa zawodowego, szkolenia zawodowego i pośrednictwa pracy (**art. 8, ust.1. u. o r. z. i s. oraz z. o. n.**).

Rehabilitacja społeczna ma na celu umożliwianie osobom niepełnosprawnym uczestnictwa w życiu społecznym (**art. 9, ust. 1 i 2 u. o r. z. i s. oraz z. o. n.**). Rehabilitacja społeczna realizowana jest przede wszystkim przez: a) wyrabianie zaradności osobistej i pobudzanie aktywności społecznej osoby niepełnosprawnej, b) wyrabianie umiejętności samodzielnego wypełniania ról społecznych, c) likwidację barier, w szczególności architektonicznych, urbanistycznych, transportowych, technicznych, w komunikowaniu się

i dostępie do informacji, d) kształtowanie w społeczeństwie właściwych postaw i zachowań sprzyjających integracji z osobami niepełnosprawnymi

Do podstawowych form aktywności wspomagającej proces rehabilitacji zawodowej i społecznej osób niepełnosprawnych zalicza się uczestnictwo tych osób w warsztatach terapii zajęciowej, turnusach rehabilitacyjnych i zajęciach klubowych. (*art. 10a, ust. 1 u. o r. z. i s. oraz z. o. n.*).

Warsztat terapii zajęciowej, oznacza wyodrębnioną organizacyjnie i finansowo placówkę stwarzającą osobom niepełnosprawnym niezdolnym do podjęcia pracy możliwość rehabilitacji społecznej i zawodowej w zakresie pozyskania lub przywracania umiejętności niezbędnych do podjęcia zatrudnienia. Realizacja przez warsztat celu, o którym mowa odbywa się przy zastosowaniu technik terapii zajęciowej, zmierzających do rozwijania: a) umiejętności wykonywania czynności życia codziennego oraz zaradności osobistej, b) psychofizycznych sprawności oraz podstawowych i specjalistycznych umiejętności zawodowych, umożliwiających uczestnictwo w szkoleniu zawodowym albo podjęcie pracy. Terapię realizuje się na podstawie indywidualnego programu.

Warsztaty mogą być organizowane przez fundacje, stowarzyszenia lub przez inne podmioty (*Art. 10b u. o r. z. i s. oraz z. o. n*) Koszty utworzenia, działalności i wynikające ze zwiększenia liczby uczestników warsztatu są współfinansowane ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych oraz ze środków samorządu powiatowego, lub innych źródeł. Szczegółowo określa to *art. 10b u. o r. z. i s. oraz z. o. n.*

Inne formy pomocy osobom niepełnosprawnym

Centra Opiekuńczo-Mieszkalne zostały uruchomione przez Minister Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej na podstawie *art. 7 ust. 5 ustawy z dnia 23 października 2018 r. o Funduszu Solidarnościowym* (Dz. U. z 2020 r. poz. 1787). Zgodnie z *art. 1* ustawy fundusz solidarnościowy ma na celu wsparcie społeczne, zawodowe, zdrowotne oraz finansowe osób niepełnosprawnych. Nabór wniosków był ogłaszany w trybie ciągłym. Celem utworzenia Centrów Opiekuńczo-Mieszkalnych jest uzupełnienie systemu wsparcia osób niepełnosprawnych, poprzez stworzenie dodatkowej usługi w postaci zapewnienia możliwości zamieszkiwania w formie pobytu dziennego lub całodobowego. Osoby, do których kierowany jest Program, obok różnorodnego wsparcia (w tym w zakresie potrzeb zdrowotnych, pielęgnacyjnych, zapobiegania wtórnym powikłaniom, stymulowania i rozwijania sprawności ruchowej, kompetencji poznawczych oraz społecznych), będą miały zapewnioną możliwość niezależnego samodzielnego i godnego funkcjonowania na miarę swoich potrzeb i takie zadania mają realizować Centra Opiekuńczo-Mieszkalne.

Program adresowany jest do gmin i powiatów, które zorganizują usługi zamieszkiwania w formie pobytu dziennego lub całodobowego w Centrach. Gmina mogła składać wnioski do wojewody od dnia 1 sierpnia 2019 r. w trybie ciągłym., jak wiemy taki wniosek został złożony przez Pana Wójta 23 grudnia 2019 r.

Uzupełnieniem tego programu jest Program „Opieka wytechnieniowa”, który także tworzony jest na podstawie *art. 7, ust. 5 Ustawy o Funduszu Solidarnościowym*. Programu „Opieka wytechnieniowa”- edycja 2020 kierowany był do członków rodzin lub opiekunów, którzy wymagają wsparcia w postaci doraźnej, czasowej przerwy w sprawowaniu bezpośredniej opieki nad dziećmi z orzeczeniem o niepełnosprawności, a także nad osobami

ze znacznym stopniem niepełnosprawności, osobami z orzeczeniami równoważnymi oraz podniesienia swoich umiejętności i wiedzy w tym zakresie.

Usługa „Opieki wytnieniowej” świadczona była w ramach pobytu dziennego, pobytu całodobowego lub poprzez zapewnienie członkom rodziny lub opiekunom sprawującym bezpośrednią opiekę nad dziećmi z orzeczeniem o niepełnosprawności oraz osobami niepełnosprawnymi ze znacznym stopniem niepełnosprawności, osobami z orzeczeniami równoważnymi, możliwości skorzystania ze specjalistycznego poradnictwa (psychologicznego lub terapeutycznego) oraz wsparcia w zakresie nauki pielęgnacji, rehabilitacji i dietetyki. W ramach „Programu” gmina mogła otrzymać wsparcie finansowe na koszty realizacji zadania świadczonego w formie usługi „Opieki wytnieniowej” w wysokości 80% kosztów realizacji. „Program” był realizowany od 6 marca br. do 31 grudnia 2020 r.

Programy te uzależnione są jednak od wysokości środków zgromadzonych na funduszu solidarnościowym. Mogą one być jedynie uzupełnieniem pomocy rodzinom osób niepełnosprawnych.

Na marginesie uzasadnienia do *Projektu Obywatelskiej Inicjatywy...* warto także wspomnieć o programie wieloletnim „Senior+ na lata 2015-2020, o którym Pan Wójt wspominał wielokrotnie w rozmowach z mieszkańcami Gminy. Zamysł Pana Wójta polegał na modernizacji budynku byłej szkoły w Tuczępach na obiekt uwzględniający potrzeby społeczne osób starszych (na podstawie relacji ustnej Pana Wójta). Wnioski można była składać do 21 maja br. Niestety Gmina takiego wniosku nie złożyła. Program ten był realizowany w latach 2015-2020 na podstawie *Uchwały nr 34 Rady Ministrów z dnia 17 marca 2015 r. w sprawie ustanowienia programu wieloletniego „Senior+ na lata 2015-2020* (M. P. z 2018 r., poz. 228). Program „Senior+ zastąpił *program „Senior -Wigor” na lata 2015-2020* (M. P. z 2015 r., poz. 341). Program ten był realizowany na podstawie *art. 136, ust. 2 Ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych* (Dz. U. z 2019 r., poz. 869, 1622, 1649, 2020, z 2020 r., poz. 284, 374, 568, 695, 1175), o czym doskonale jest zorientowana Pani Skarbnik Gminy Grabowiec.

Komitet Inicjatywy Uchwałodawczej ma prawo do reprezentowania grupy mieszkańców podczas prac Rady Gminy Grabowiec nad *Projektem uchwały zgłoszonym w ramach Obywatelskiej Inicjatywy Uchwałodawczej w sprawie budowy Środowiskowego Domu Samopomocy albo innego pokrewnie ośrodka udzielającego wykwalifikowanego wsparcia osobom niepełnosprawnym, np. warsztaty terapii zajęciowej.* W związku z powyższym „Komitet” proponuje aby w pracach uczestniczyli przedstawiciele społeczności lokalnej. Do prac nad projektem Obywatelskiej Inicjatywy Uchwałodawczej zapraszamy przedstawicieli Zespołu Szkół im. Henryka Sienkiewicza w Grabowcu (pedagoga i psychologa szkolnego, przedstawiciela Rady Rodziców, przedstawiciela dyrekcji szkoły), przedstawiciela GOPS w Grabowcu, przedstawiciela służby zdrowia, przedstawiciela młodzieży i seniorów, GOK i Biblioteki Gminnej i szkolnej, przedstawiciela Rady Parafialnej i duchowieństwa, przedstawiciela „Wspólnoty Wsi Bronisławka” i „Wspólnoty Wsi” Rogów oraz sołtysów tych miejscowości, przedstawiciela „Wspólnoty m. Grabowiec” i sołtysa tej miejscowości oraz właściciela działki nr ewid. 12/1 obręb Bronisławka, jednostka ewidencyjna Gmina Grabowiec Pana Zielińskiego. Wnioskujemy także o przeprowadzenie konsultacji społecznych zgodnie z *Uchwałą nr XIII/65/2016 Rady Gminy Grabowiec*

z dnia 31 marca 2016 r. w sprawie zasad i trybu prowadzenia konsultacji z mieszkańcami Gminy Grabowiec (Dz. U. W. L. z 2016 r., poz. 1753).

Podpisy mieszkańców Gminy Grabowiec pod **Projekt Obywatelskiej Inicjatywy Uchwałodawczej w sprawie budowy Środowiskowego Domu Samopomocy albo innego pokrewnie ośrodka udzielającego wykwalifikowanego wsparcia osobom niepełnosprawnym, np. warsztaty terapii zajęciowej** zostaną przedłożone RGG do 7 grudnia br.

Za Zgodność
Gąska Marek

Objaśnienie: Pisma wymienione w uzasadnieniu są w posiadaniu n/w podmiotów i zostaną przedstawione RGG w czasie prac nad **Projektem Obywatelskiej Inicjatywy Uchwałodawczej**

1. Stowarzyszenia na rzecz Osób Niepełnosprawnych w Gminie Grabowiec.
2. Komitetu Inicjatywy Uchwałodawczej.
3. Pana Marka Gąski